

Article type / Makale türü: Research / Araştırma

Views of Sports Management Department Students on the Course of Sports Law

Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencilerinin Spor Hukuku Dersine Yönelik Görüşleri

Dr. Öğr. Üyesi Seda Sabah

Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sabah.sda@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7386-0314

Prof. Dr. Soner Çankaya

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, scankaya@omu.edu.tr
ORCID: 0000-0001-8056-1892

Öğr. Gör. Dr. Aydan Ermiş

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, aydanak@omu.edu.tr
ORCID: 0000-0003-2285-7980

Arş. Gör. Hacı Ali Çakıcı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, cakiciahacali@gmail.com
ORCID: 0000-0001-9439-1118

Öğr. Gör. Mehmet Derelioğlu

Avrasya Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, mehmetderelioğlu61@hotmail.com
ORCID: 0000-0003-3873-3202

Abstract

The aim of this study is to put forth the opinions of students studying at the department of Sport Management on the course of Sports Law. In this context, the study is a case study, which is a type of qualitative research design. The sample group of the study consists of 6 students studying at Ondokuz Mayıs University, Department of Sport Management. 8 semi-structured questions were prepared to find out students' opinions about the course of sports law. The data obtained were transferred to Nvivo program and analysed with descriptive analysis method. The codes found as a result of the analysed data were assigned to appropriate themes and reported. As a result of the study, it was found that students did not follow legal regulations on sport most of the time; they attached great importance to the course of sports law; they thought sports law courses they received at university were not efficient and faculty members had sufficient knowledge but could not transfer their knowledge to students effectively. Therefore, it is recommended that students follow up-to-date developments on sports law, teaching staff considers the views of students while teaching and course hours are increased if necessary.

Extended Abstract

Introduction: The increase in sport activities and the stakeholders of sports have brought along the view that sports and its subjects should be organized within the framework of certain rules. Therefore, in parallel with this development, sports law has been considered as a branch of law that is expected to respond to the requirements and needs of sport (Pepe, 2009). In other words, various problems have emerged besides the development of sports day by day. Solving the problems that emerged in this process and eliminating conflicts has been considered possible with sports law, which is a part of private law. In this context, since sports law is a part of private law, private law provisions will be applied to relations arising from sports activities and the process will be resolved in judicial courts (Dinç, 2009).

Method: The study has a case report design, which is a type of qualitative research method. The aim of case study is to show the results related to a particular situation. The sample group of the study consists of 6 students who were taking sports law course and who were selected with criterion sampling method. A semi-structured interview form consisting of 8 questions were prepared by the researchers to find out the views of students towards sports law

course. Data collection process was provided through the internet (e-mail), which is one of the qualitative research data collection methods. The data obtained were transferred to Nvivo program and analyzed with descriptive analysis method.

Findings: In the study, it was found that students mostly did not follow legal regulations on sports, but the sports course was very important for them to learn about learning legal rights, knowing about laws and becoming conscious. While most of the students reported that the sports law courses they took were not efficient and taught superficially and therefore they could not get sufficient information, others stated that the courses were efficient and this situation was related with students' showing effort. In addition, the students expressed their views and recommendations that courses should be taught with support from case studies experience, seminars should be organized within the scope of the course and information should be provided on legal issues related to sports law.

Conclusion and recommendations: The fact that most of the students thought sports law course was not efficient may be one of the negative effects that the courses are taught online. The fact that instructors had to teach online during this process may make it difficult for students to understand subjects completely and instructors to control whether students participate actively in courses. At the same time, the fact that most of the students do not follow legal developments about sports law actively may also be another factor affecting that the courses were not efficient. Especially prospective sports managers should have the required knowledge and equipment while performing their profession in the future. In this context, the quality and adequacy of the education received at university is important. In addition, course contents of sports law courses should be up-to-date, and instructors should be individuals who make researches on the related department and sports law. It is also thought that students' following up-to-date developments about sports law will contribute to teaching sports law courses in a healthy way.

Keywords: Sports, Sports Law, Sport Management

Özet

Bu çalışmanın amacı, spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin Spor Hukuku dersine yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Bu kapsamda çalışma nitel araştırma desenin bir çeşidi olan durum çalışması modelindedir. Çalışmanın örneklem grubunu Ondokuz Mayıs Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümünde öğrenim gören 6 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin Spor Hukuku ders sürecine ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış (8 soru) görüşme formu hazırlanmıştır. Elde edilen veriler Nvivo programına aktarılmış ve betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiştir. Çözümlenen veriler sonucunda ortaya çıkan kodlar uygun temalara atanmış ve raporlaştırılmıştır. Çalışma sonucunda öğrencilerin; Spor Hukuku konusuna ilişkin yasal düzenlemeleri çoğunlukla takip etmedikleri, Spor Hukuku dersini yeterince önemsedikleri, üniversitede aldıkları Spor Hukuku derslerinin yeterli düzeyde verimli geçmediği, öğretim elemanlarının yeterli bilgiye sahip oldukları; ancak kendilerine aktarmada etkili olamadıkları şeklinde görüşlerinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla öğrencilerin ders dışında Spor Hukuku'na ilişkin güncel gelişmeleri takip etmesi, öğretim elemanlarının ders işleme sürecinde öğrenci görüşlerini dikkate alması, gerekli görüldüğü takdirde ders saatlerinin arttırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spor Hukuku, Spor Yöneticiliği

GİRİŞ

Hukuk, belli kurallar çerçevesinde sosyal olayları doğru veya yanlış olarak belirleyen ve aynı zamanda yaptırıma bağlayan, toplumda insanlar arasındaki hukuki düzeni sağlayan disiplin olarak adlandırılmaktadır (Ertuş & Petek, 2005).

Spor faaliyetlerinde ve sporun paydaşlarında meydana gelen artış, sporun ve süljelerinin belli kurallar çerçevesinde düzenlenmesi gerekliliği görüşünü beraberinde getirmiştir. Dolayısıyla bu gelişime paralel olarak Spor Hukuku, sporun gerekliliklerine ve ihtiyaçlara cevap vermesi beklenen bir hukuk dalı olarak görülmüştür (Pepe, 2009). Sporun günden güne gelişim göstermesiyle birlikte çeşitli sorunlar da ortaya çıkmıştır. Bu süreçte ortaya çıkan problemlerin çözüme ulaştırılması, uyumsuzlukların ortadan kaldırılması özel hukukun bir parçası olan Spor Hukuku ile mümkün görülmüştür. Bu bağlamda Spor Hukuku, özel hukukun bir parçası olduğundan, sportif faaliyetlerden doğan ilişkilere özel hukuk

hükümleri uygulanmakta ve adli mahkemelerde süreç çözüme kavuşturulmaktadır (Dinç, 2009).

En eski etkinliklerden biri olan spor yarışmalarının, insanoğlunun sosyal hayatında büyük yer edindiği bilinmektedir. Diğer yandan günümüzde spor olgusunun önemi gittikçe artmakta olup sporun geliştirilmesi, spor hizmetlerinin uygulanması ve sporun bir kültür hâline getirilmesi hususunda spor alanında çeşitli çalışmalar yürütülmektedir (Ermiş ve ark., 2020; Sabah ve ark., 2020; Ekici, 2012; Mobley, 2006). Spor faaliyetlerine olan ilgi arttıkça sporun belli kurallar kapsamında yürütülmesi de bir ihtiyaç hâline gelmiştir. Küresel anlamda bu zaruretini giderilmesi için birtakım düzenlemeler yapılmıştır. 1894 yılında kurulan Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin görevlerinden bir tanesi de uluslararası spor oyun kurallarını geliştirerek düzenli bir hâle getirmektir (Haas & Martens 2012). Spor kuralları kurumsallaşarak hem haksız rekabetlerin önüne geçilmekte hem de sporun daha sistematik bir yapıya bürünmesinde büyük rol oynamaktadır.

Küreselleşmenin hızlı yaşandığı günümüzde sporun içerisinde de hukuki olaylarla karşılaşmaktadır. Örneğin, Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın yayınladığı Bosman Kararları'nın verilmemesinden önce futbolcuların serbest dolaşımında hukuki bir engel bulunmaktaydı. Bosman Kararları'yla birlikte, Avrupa Birliği'nde yer alan futbolcuların biraz daha rahat hareket etme olanakları ortaya çıkmaktadır. Bosman Kararları gibi bazı yaptırımlara gelen eleştiriler neticesinde, spor alanında hem ulusal hem de uluslararası hukuk düzenlemelerine ihtiyaç duyularak küresel bir hukuk disiplini olan Lex Sportiva kavramı ortaya çıkmıştır (Özcan 2010). Bunların yanında, spor alanındaki kuralların uygulanmasında ve uyuşmazlıkların çözümlenmesinde, 1983 yılında kurulan Uluslararası Spor Tahkim Mahkemesi'nin (CAS) işlevselliği giderek artmıştır (Gerçekler, 2016). Adı geçen kuruluşlarla birlikte; Dünya Doping Mücadele Ajansı (WADA), Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği (FIFA) ve Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA) gibi spor birliklerinin spor kurallarının kurumsallaşmasında büyük etken oldukları ifade edilebilir.

Uluslararası alanda olduğu gibi ülkemizde de spor, çeşitli süreçlerden geçerek şimdiki yapısına kavuşmuştur. Aynı zamanda bu süreçte, Türk spor alanında pek çok yasal düzenlemelerin de yapıldığı bilinmektedir. Cumhuriyet öncesi dönemde spor tekkeleri, Ahi teşkilatı, vakıflar ve imece gibi yapılar tarafından sporun yaygınlaştırılması ve gençlerin spora yönlendirilmesi hususunda çeşitli çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Cumhuriyet döneminde kurulan spor teşkilatları da aynı amacı taşımaktadır. Türkiye'de spor, kamu hizmeti olarak devlet tarafından desteklenmektedir. Tüm vatandaşların genel refah ve sağlığını güvence altına almak devletlerin ulusal ve yerel sorumlulukları arasında yer almaktadır (Mobley, 2006).

İlk olarak spor, 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu ile devlet korumasına alınmıştır. Türkiye Cumhuriyeti 1982 Anayasası'nın 59. Maddesi'nde "Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet başarılı sporcuyu korur." ifadesi ile spor vasıtasıyla toplum sağlığını korumak, sporu bir kültür hâline getirmek ve insanları spora yönlendirmek amaçlanmıştır. Spor eğitimi veren yükseköğretim kurumlarında Spor Hukuku dersleri; sosyal haklar, etik kurallar, yerel spor teşkilatları ve aynı zamanda uluslararası spor teşkilatları hakkında bilgi sahibi olma, sorunları çözebilme, yorumlayabilme vb. konulara ilişkin bilgi ve becerilerin kazanımına katkı sağlamaktadır. Geleceğin spor yöneticisi adaylarının bu bilinçle yetiştirilmesi ve Spor Hukuku alanında yeterli düzeyde bilgi sahibi olarak insanları bu ilkeler doğrultusunda yönlendirmesi gerekmektedir. İlgili literatür incelendiğinde konuyla ilişkili nicel çalışmaların oldukça sınırlı olduğu, Spor Hukuku dersine ilişkin nitel araştırmaya rastlanılmadığı belirlenmiştir. Dolayısıyla bu çalışma Spor Yöneticiliği Bölümünde öğrenim gören öğrencilerin Spor Hukuku dersine yönelik görüşlerini inceleme amacını taşımaktadır.

1. GEREÇ VE YÖNTEM

1.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmada, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Spor Yöneticiliği Bölümü ikinci öğretim 4. sınıf öğrencileri ile görüşmeler yürütülmüştür. Çalışmanın örneklem grubu ölçüt örnekleme yoluyla seçilen Spor Hukuku dersi alan 6 öğrenci kapsamındadır. Ölçüt örnekleme türünde söz konusu ölçüt veya ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir veya önceden hazırlanmış ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Dolayısıyla bu çalışmada örneklem grubundaki ölçüt ise öğrencilerin dördüncü sınıfta Spor Hukuku dersi alması ve spor yöneticiliği bölümünde öğrenim görmesi koşuludur.

1.2. Verilerin Toplama Süreci

Veri toplama süreci Şubat 2021 - Nisan 2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Öğrencilerin Spor Hukuku dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla araştırmacılar tarafından 8 soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Öğrenciler Spor Hukuku dersini, haftada iki saat teorik olarak almaktadır (AKTS-4). Çalışmada öğrencilere; spor alanında yapılan hukuksal düzenlemelere ilişkin örnekler, ders işleme süreci, öğretmenin bilgiyi aktarımdaki yeterliği, dersin gerekliliği, güncel gelişmeler, Spor Hukuku dersinin işleniş süreciyle ilgili görüş ve önerilere yönelik sorular sorulmuştur. Veri toplama süreci nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden internet yoluyla (e-posta) sağlanmıştır. Öğrencilerle sürekli irtibat hâlinde olunmuş gerektiğinde e-posta aracılığıyla tekrar iletişim sağlanmıştır. Covid-19 sebebiyle öğrencilerin üniversitelerde bulunmaması, verilerin nitel veri toplama yöntemlerinden olan internet aracılığıyla toplanmasında kolaylık sağlamıştır; çünkü normal koşullarda ulaşılamayan alan veya mekânlara internet aracılığıyla erişilmesi araştırmacıların görüşme yapabilmelerine imkân sağlamaktadır. Dolayısıyla veri toplama süresince ses kayıtları, videolar, diksiyon ve söylem sorunları olmadan öğrenciler tarafından cevaplanan formlar metne dönüştürülmüş bir şekilde gönderildiği için Nvivo programına aktarılmıştır.

1.3. Verilerin Değerlendirilmesi

Nvivo programına aktarılan veriler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Betimsel analizde görüşülen kişilerin düşüncelerini yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara yer verilmektedir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Betimsel analiz yöntemi ile çözümlenen veriler sonucunda oluşturulan kodlar uygun temalara atanmıştır. Kod listesindeki uyuma oranını tespit etmek amacıyla toplamda iki kişilik (alanda iki uzman) ekip oluşturulmuştur. Kodlama sürecinde aynı işaretlemeler görüş birliği farklı olan işaretlemeler ise görüş ayrılığı olarak belirlenmiştir. Güvenirlik hesaplaması “Görüş birliği/görüş birliği + görüş ayrılığı x 100” formülüyle %87 olarak hesaplanmıştır. Bu oran istenilen kriterin (%70) üstündedir (Miles and Huberman, 1994). Sonuç olarak temalara atanan kodlar öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar doğrultusunda raporlaştırılmış ve alıntılarla desteklendirilmiştir.

2. BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde elde edilen verilerin analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Tablo 1. Katılımcılara Yönelik Kişisel Bilgiler

Katılımcılar	Yaş	Cinsiyet	Sınıf	Branş	Düzenli spor yapma durumu
K1	22	Erkek	4	Futbol	Evet
K2	22	Kadın	4	Voleybol	Evet
K3	22	Kadın	4	Futbol	Hayır
K4	23	Kadın	4	Voleybol	Hayır
K5	21	Kadın	4	Bocce	Hayır
K6	24	Kadın	4	Tenis	Evet

Tablo 1'de Spor Yöneticiliği Bölümünde öğrenim gören (4. sınıf) öğrencilerin kişisel bilgileri yer almaktadır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaşları 21-24 yaşlarında değişkenlik göstermektedir. Ayrıca Futbol, Voleybol, Bocce ve Tenis branşlarına sahip olan öğrencilerin yarısı aktif olarak spor yapmaktadır.

Tablo 2. Katılımcıların Spora Yönelik Yasal Düzenlemeleri Takip Etme Durumu

Tema İsmi	Katılımcılar	Kod Kelimesi Toplam	Kod Konusu
Yasal Gelişmeleri Takip	Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencileri	25	Birebir takip etmiyorum
			Dersten ötürü ediyorum
			Sıklıkla takip etmiyorum
			Mecburen
			Yeteri kadar takip etmiyorum
			Görürsem araştırırım
			Elimden geldiği sürece ederim
			Takip etmiyorum
			Takip etmeye çalışıyorum

Tablo 2'de öğrencilerin spor hususunda yasal düzenlemeleri takip etme durumlarına ilişkin öğrenci görüşleri alınmıştır. Öğrenciler yasal gelişmeleri çoğunlukla takip etmediklerini, eden öğrencilerin de Spor Hukuku dersinden ötürü gelişmelerden haberdar olmak, mecburiyetten (Covid-19 evde kalma durumu) veya denk gelme şeklinde bilgi edindiklerini bildirmektedirler.

Katılımcıların sorulara yanıtları incelendiğinde örneğin;

K1: "Sporla ilgili yasal gelişmeleri Spor Hukuku dersinden ötürü takip ediyorum. Bu yönde bilgi sahibi olmak her sporcunun her beden eğitiminin bilmesi gerektiğini düşünüyorum. Sporla ilgili yasaları bilmek herhangi bir durumda ne yapacağını bilmek kişinin kendini gerçekleştirme açısından oldukça önemlidir."

K4: "Sporla ilgili yasal gelişmeleri yeteri kadar takip etmiyorum; ancak bu konuda bilgiye açık olduğumu düşünüyorum."

K6: "Takip ettiğim haber sayfalarında görünce atlamadan okuyup bilgi sahibi olurum. Onun dışında birebir takip etmiyorum."

Tablo 3. Katılımcıların Spor Hukuku Dersini Önemseme Durumu

Tema İsmi	Katılımcılar	Kod Kelimesi Toplam	Kod Konusu
Dersin Önemi	Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencileri	35	Olumsuz davranışların önlenmesi
			Sporun yönetimi ve yayımı
			Kurallar ve arasındaki ilişkileri bilmek
			Yaptırımları bilmek
			Yasaları bilmek
			Sporun gelişebilmesi
			Hakların korunması
			Bilinçlenmek
			Hukuksal anlamda hakları bilmek
			Donanıma sahip olmak
Branş ve haklarla ilgili bilgi sahibi olmak			

Tablo 3'te öğrencilerin Spor Hukuku dersinin gerekliliğine yönelik görüşleri alınmıştır. Öğrencilerin tamamı bu dersin yasaları, yaptırımları, kendilerine verilen haklar hakkında yeterli donanıma sahip olup bilinçlenmek, olumsuz davranışların önlenmesi ve sporun yaygınlaştırılması vb. nedenlerden ötürü Spor Hukuku dersinin kendileri için önemli olduğunu belirtmektedirler.

Katılımcıların sorulara yanıtları incelendiğinde örneğin;

K1: “Katılacağımız herhangi bir spor müsabakasında başımıza gelebilecek bir kaza için sponsorluk sözleşmeleri, spor organizasyonlarındaki maddi ve yasal düzenlemeler gibi konularda hukuksal sorunlar yaşayabiliriz ve bilgili olmamız gerekli. Kendi branşımızı ve haklarımızı bilecek ve bunun arkasında olacak kadar donanıma sahip olmalıyız. Bunda da Spor Hukuku dersinin katkısı büyük.”

K2: “Spor Hukuku; spor yapan, sporla ilgilenen ve bu bölümde okuyup eğitim alan birçok bireyin alması gereken bir derstir. Spor da kendi içerisinde kurallara dayalı olduğundan bunların toplumda yayılması ve yönetilmesi için doğru aktarılması gerekmektedir. Bu yüzden bence çok önemli olduğunu düşünüyorum.”

K5: “Her şeyden önce bireylerin hukuksal anlamda haklarını bilmesi gereklidir. Özellikle okullarda bu dersin verilmesi öğrencilerin bilinçlenmesi açısından önemli.”

Tablo 4. Üniversitede Verilen Spor Hukuku Ders İçeriğinin Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Tema İsmi	Katılımcılar	Kod Kelimesi Toplam	Kod Konusu
Kurumda Verilen Eğitimin Yeterliliği	Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencileri	31	Yeterli eğitim aldığımı düşünmüyorum
			Aktarılamadığımı düşünüyorum
			Verimli geçtiğini düşünüyorum
			Yeterli bilgi ve ilgi yok
			Verimli geçtiğini düşünmüyorum
			Başarılı geçtiğini düşünüyorum
			Maddeler birer kez okunup geçiliyor
			Öğrenen kişi de çaba sarf etmeli

Tablo 4'te öğrenciler öğrenim gördüğü üniversitede Spor Hukuku dersinin işleniş düzeyiyle ilgili görüşlerini belirtmektedirler. Öğrenciler çoğunlukla Spor Hukuku dersinin gerektiği şekilde verimli geçmediğini, bu derste yeteri kadar bilgi sahibi olamadıklarını, örnekler verilmeden maddelerin yüzeysel olarak okunup geçildiğini, derste aynı zamanda öğrencinin de ekstra bir çaba sarf etmesi gerektiğini bildirmektedirler.

Katılımcıların sorulara yanıtları incelendiğinde örneğin;

K1: “Spora dair bilgilerin, sınıf ortamında çoğu insanın ilgi alanına girdiğine eminim. Derslerin verimli geçmesinde öğreten kişinin yanı sıra öğrenen kişilerin de bu yönde çaba sarf etmesi gerekir.”

K3: “Spor Hukuku’na yönelik yeterli bilgiye sahip olunmadığını düşünmüyorum; fakat bize aktarılamadığımı düşünüyorum.”

K6: “Hayır, düşünmüyorum. Bu ders okulumuzda hakkıyla işlenmiyor. Yeterli bilgi ve ilgi yok ders veriliyorken. Sadece öne çıkan bilgiler ile üstün körü geçiliyor. Bu yüzden de Spor Hukuku konusunda yeterli donanıma sahip olamıyoruz.”

Tablo 5. Katılımcıların Spor Hukuku Dersini Yürüten Öğretim Elemanlarının Yeterliğine İlişkin Görüşleri

Tema İsmi	Katılımcılar	Kod Kelimesi Toplam	Kod Konusu
Hukuk Dersine İlişkin Öğretmen Yeterliği	Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencileri	20	Yeterli eğitim aldığımı düşünmüyorum
			Aktarılamadığımı düşünüyorum
			Verimli geçtiğini düşünüyorum
			Yeterli bilgi ve ilgi yok
			Verimli geçtiğini düşünmüyorum
Başarılı geçtiğini düşünüyorum			

Tablo 5'te öğrenciler Spor Hukuku derslerine giren öğretim elemanlarının kendileri tarafından algılanan yeterliğine ilişkin görüşlerini belirtmektedirler. Öğrencilerin çoğunluğu öğretim elemanlarının bilgi sahibi olduklarını; ancak bunu kendilerine yansıtmada ve aktarmada yeterli düzeyde etkili olmadıklarını, maddeler hâlinde ilerleyen konuların bir süre sonra akılda kalmadığı şeklinde görüşlerini bildirmektedirler.

Katılımcıların sorulara yanıtları incelendiğinde örneğin;

K1: “Kendi araştırmalarım sonucu spora ait maddeleri, uluslararası kurumların görevleri, Spor Hukuku vb. konularda örnekler verebilir ve Spor Hukuku’na dair konuşabilirim. Bunda hocamızın katkısı önemli. Daha sonra önemli olan, hocamızın bu konuda teknik olarak yeterli düzeyde bilgiye sahip olması ve bu bilgileri başarılı bir şekilde bize aktardığıdır.”

K2: “Ders içerisinde anlatabilecekleri konu ve bilgilerin yeterli olabileceği düşünülüp maddeler hâlinde ilerlediklerini düşünüyorum.”

K5: “Yeterli bilgiye sahip olsa bile bilgiyi bize yansıtamadıklarını düşünüyorum.”

Tablo 6. Spor Hukuku Dersine Yönelik Öğrencilerin Kendilerini Yeterli Bulma Durumu

Tema İsmi	Katılımcılar	Kod Kelimesi Toplam	Kod Konusu
Hukuk Dersine İlişkin Öğrenci Yeterliği	Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencileri	16	Yeterli düzeye ulaştığımı düşünmüyorum
			Uygulama olarak bir faaliyet yapılmıyor
			Haklarımı savunacak kadar
			Orta düzeyde
Yeterli bulmuyorum			

Tablo 6'da öğrencilerin Spor Hukuku derslerinde yeterliklerine yönelik görüşlerine ilişkin bilgileri verilmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu Spor Hukuku derslerinde ortalama bir bilgiye sahip olduklarını; ancak bu durumun kendileri için yeterli olmadığını bildirmektedirler.

Katılımcıların sorulara yanıtları incelendiğinde örneğin;

K1: “Aslında biraz bu durum öğrencide de bitiyor. Fakat uygulama anlamında bir faaliyet yapılırsa orada sorun var. Maalesef yapılmıyor; ama tam anlamıyla yetersiz olduğumu söyleyemem.”

K4: “Spor Hukuku’na yönelik birçok konuda bilgi sahibi olduğumu düşünüyorum; ancak kapsamlı bir ders sonuçta. O yüzden yeterli düzeye ulaştığımı düşünmüyorum açıkçası.”

K5: “Ortalama bir bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum. Haklarımı savunacak kadar.”

Tablo 7. Spor Hukuku Dersine Yönelik Öğrencilerin Görüş ve Önerileri

Tema İsmi	Katılımcılar	Kod Kelimesi Toplam	Kod Konusu
Görüş ve Öneriler	Spor Yöneticiliği Bölümü Öğrencileri	58	Etkili bir şekilde anlatılmalı
			Örnek olaylar üzerinden yasalar işlenmeli
			Öğrenciye göre anlatmalı
			Teknik ve taktik düzeyde kendini geliştirmeli
			Dersler, üstü kapalı anlatılıp geçilmemeli
			Seminerler
			Güncel olaylar anlatılmalı
			Tecrübe edinilen bilgiler verilmeli
			Bilgilerini iyi aktarabilecek öğretim elemanları derslere girmeli
			Kendini savunabilecek düzeyde öğrenciler yetiştirilmeli
			Örneklere daha çok yer verilmeli
			Dersler branşlara özgü detaylı bir şekilde işlenilmeli
Hakların korunması öğretilmeli			

Tablo 7'de öğrencilerin Spor Hukuku derslerine yönelik görüş ve önerileri yer almaktadır. Öğrenciler Spor Hukuku konusunda güncel olaylar doğrultusunda konuların yüzeysel değil branşlara özgü, gerektiğinde örnek olaylara dayandırılarak detaylı bir şekilde anlatılması, tecrübe edilen bilgilere yer verilmesi, bu konuda seminerler düzenlenerek öğrencilerin bilgilendirilmesi, öğrencilerin haklarını bilerek kendilerini savunacak düzeyde yetiştirilmesi şeklinde görüş ve önerilerini belirtmektedirler.

Katılımcıların sorulara yanıtları incelendiğinde örneğin;

K2: “Dersler, üstü kapalı bir şekilde anlatılıp geçilmemeli. Seminerler düzenlenerek anlatılmalı.”

K3: “Spor Hukuku’na ait bilgiler birçok yerden araştırılıp okunulabilir; ancak bilginin daha verimli aktarılabilmesi ve kalıcı olabilmesi için daha güncel olaylarla ve tecrübe edinilen bilgiler verilerek ve konunun bu bilgilerle desteklenerek aktarılmasının daha etkili olabileceğini düşünüyorum.”

K6: “Gerekirse branşlara özgü detaylı bir şekilde işlenilmeli. Daha çok sporcunun katılacağı müsabaka veya organizasyonlarda kendini kurtarabilecek şekilde bilgilendirilmeli. Sporcuların hukuksal konularda sessiz kalmaması gerektiğini ve haklarını korumayı öğretmeliler.”

SONUÇ

Çalışmada gerçekleşen görüşmeler sonucunda öğrencilerin spor alanındaki yasal düzenlemeleri çoğunlukla takip etmedikleri; ancak Spor Hukuku dersinin kendileri için yasal hakları öğrenme, yaptırımları, kanunları bilme ve bilinçlenmeleri açısından oldukça önemli olduğu tespit edilmiştir. İlâveten öğrencilerin çoğunluğu, üniversitede aldıkları Spor Hukuku derslerinin gerektiği şekilde verimli geçmediğini yüzeysel olarak işlendiğini, yeterli düzeyde bilgi sahibi olamadıklarını bildirirken bazı öğrenciler ise derslerin verimli geçtiğini ve bu durumun öğrencinin çaba sarf etmesi ile ilişkili olduğunu ifade etmektedir. Bunun yanı sıra öğrenciler, derslerin örnek olaylar ve tecrübe edinilen bilgilerle

desteklenerek anlatılması, ders kapsamında seminerler düzenlenmesi, Spor Hukuku'yla ilgili yasal konular hakkında branş bazında bilgi verilmesi şeklinde görüş ve önerilerini bildirmektedirler. İlgili literatür incelendiğinde bu konuyla ilgili olarak çok fazla çalışmaya rastlanılmamaktadır. Çalışmada elde edilen bilgiler ışığında çalışma sonucuyla örtüşen veya farklılık gösteren diğer çalışmalar incelendiğinde; katılımcıların Spor Hukuku dersine yönelik orta düzeyde bilgi sahibi oldukları (Pepe, 2019); spor eğitimi veren kurumların bünyesindeki bütün bölümlerde Spor Hukuku dersine yer verilmesi ve Spor Hukuku'nun güncel olarak takip edilmesi gerektiği (Atıcı, 2009); sporcuların Spor Hukukuna yönelik yüksek düzeyde bilgiye ihtiyaç duydukları (Dinç, 2009); sporcuların Spor Hukuku bilgi düzeylerinin çoğunlukla yetersiz olduğu; bu konunun öneminin bilincinde oldukları, ancak bu hususta yeterli bir eğitim almadıkları (İnan, 2009) şeklinde sonuçlara ulaşılmaktadır. Ayrıca Parlar ve Çon (2020: 2935) Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği programındaki meslek derslerinde sınıf içi aktif öğrenme tekniklerinin yeterli düzeyde uygulanmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Çalışmada öğrencilerin çoğunluğunun Spor Hukuku dersinden verim alamadıkları görüşünde olması, derslerin çevrimiçi işlenmesi durumunun olumsuz etkilerinden biri olabilir. Öğretim elemanlarının bu süreçte derslerini çevrimiçi şekilde vermek zorunda kalması, konuların öğrenciler tarafından tam anlamıyla anlaşılmasını ve öğrencilerin bu süreçte derse aktif katılıp katılmama durumlarını kontrol etmelerini güçleştirebilir. Aynı zamanda öğrencilerin çoğunluğunun Spor Hukuku konusunda yasal gelişmeleri de aktif olarak takip etmeme durumu da dersten verim alınmasını etkileyen başka bir faktör olarak gösterilebilir. Özellikle geleceğin spor yöneticisi adaylarının ileride mesleklerini icra ederken gerekli bilgi ve donanımına sahip olması gerekmektedir. Bu bağlamda üniversitede alınan eğitimin kalitesi ve yeterliği önem taşımaktadır. Öğrencilere verilen Spor Hukuku ders içeriğinde branşlara özgü hukuk alanında detaylı bilgilere yer verilmelidir. Aynı zamanda öğrencilerin sporla ilgili yasal düzenlemeleri takip etmeleri için teşvik edici (ödev, kanaat, sunum vb.) tedbirler alınmalıdır.

Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinin Spor Hukuku'na hâkim, yeterli donanıma sahip bir düzeyde mezun olmaları; atandıkları kurumlarda da sporun, sporculara ve tüm topluma tanıdığı hakların bilincinde olması; aynı zamanda sporun yaygınlaştırılması ve bu ilkeler doğrultusunda yönlendirmesi açısından oldukça önem taşımaktadır. Buna bağlı olarak spor alanında geleceğin karar vericileri olacak spor yöneticisi adaylarının ileride mesleklerini icra ederken gerekli bilgi ve donanıma sahip olması gerekmektedir. Dolayısıyla öğretim elemanlarının ders işleme sürecinde öğrenci görüşlerini dikkate alması; öğrenciler tarafından ders süresi yetersiz görülüyorsa ders saatlerinin artırılması gerekmektedir.

Buna ilaveten özellikle 2021-2022 eğitim öğretim yılında YÖK tarafından alınan karar doğrultusunda müfredattaki derslerin %40'ı ya da herhangi bir dersin %40'ına kadar olan kısmının uzaktan eğitim yöntemleriyle işlenebileceği bildirilmiştir (YÖK, 2020: 3). Bu dönemde özellikle Spor Hukuku derslerinin hem uygulamalı hem de teorik olarak branş bazında güncel gelişmeler doğrultusunda kapsamlı bir şekilde işlenmesi, ders içeriklerinin güncel olması, derse girecek öğretim elemanlarının ilgili ana bilim dalı ve Spor Hukuku üzerine araştırmalar yapan kişilerden olması durumuna dikkat edilmesi gerekmektedir. Aynı zamanda öğrencilerin ders dışında da Spor Hukuku'na ilişkin güncel gelişmeleri takip etmesinin, Spor Hukuku derslerinin daha sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi hususunda katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Etik Kurul Onayı: Araştırmanın yürütülmesi hususunda Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurul Kararı (Karar no: 2020/813) ile onay alınmıştır.

Çatışma Beyanı: Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların herhangi bir çıkar çatışması arz edecek durumu yoktur.

KAYNAKLAR

- Atıcı, T. (2009). *Elit Hentbol Sporcularının Spor Hukuku Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- Beden Terbiyesi Kanunu (1938). <https://www.resmigazete.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 10.11.2020).
- Dinç, F. (2009). *Türkiye Futbol Federasyonu Süper Ligi Sporcularının Spor Hukuku Bilgi Düzeyi ile İlgili Bir Çalışma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Niğde.
- Ekici, H. (2012). Halkın Sporla İlgili Belediyelerden Beklentileri: Gaziantep’te Bir Uygulama. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(3), 53-77.
- Ermiş, A., Çankaya, S. & Sabah, S. (2020). Samsun Tekkeköy Municipality Sport Services and Practices *International Euraasia Congress on Scientific Researches and Recent Trends* (ss. 166-172). Bakü: Avrasya Üniversitesi
- Ertaş, Ş. & Petek, H (2005). *Spor Hukuku*. Yetkin Yayınları
- Gerçeker, H. (2016). *Spor Hukuku: Spor Tahkim Kurulları, Spor Genel Müdürlüğü Tahkim Kurulu*. Ankara: Seçkin.
- Haas, U. & Martens, D.R (2012). *Sportrecht - Eine Einführung in die Praxis*. Schulthess Verlag
- İnan, M. (2009). *Profesyonel voleybolcuların Spor Hukuku bilgi düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Niğde.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. CA: Sage Publication.
- Mobley, T. A. (2006). Yerel Yönetimlerin Halkın Rekreasyon ve Park İhtiyaç ve Hizmetlerini Karşılamadaki Rolü. Sempozyum. Eskişehir. http://www.skb.gov.tr/wp-content/uploads/2012/09/prof_dr_tony_a_m_oble.pdf (Erişim Tarihi: 12.12.2020).
- Özcan, C. (2010). Bosman Kararı ve Profesyonel Sporcuların Serbest Dolaşımı. *İzmir Barosu Dergisi*, 1, 18-31.
- Parlar, F. M. & Çon, M. (2020). Spor Yöneticiliği Lisans Programının Deneyimsel Öğrenme Yaklaşımını Kullanma Bakımından Yeterliği: Yaşar Doğu Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Programı Örneği. *Turkish Studies-Educational Sciences*, 15(4), 2917–2941.
- Pepe, A. (2019). *Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin hukuk ve Spor Hukuku dersine ilişkin bilgi düzeyleri ile hukuk bilinçlerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Burdur.
- Sabah, S., Çankaya, S. & Ermiş, A (2020). Local Administrations Sport Services and Practices: Case Of Samsun Province İlkadım Municipality. *International Euraasia Congress On Scientific Researches and Recent Trends* (ss. 173-179). Bakü: Avrasya Üniversitesi.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası (1982). <https://www.mevzuat.gov.tr/#anayasa> (Erişim Tarihi: 10.01.2021).
- Yıldırım. A., Şimşek, H (2016). *Nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin yayınevi
- YÖK (2020). Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Uzaktan_ogretim/yuksekogretim_kurumlarında_uzaktan_ogretime_iliskin_usul_ve_esaslar.pdf (Erişim Tarihi: 12.10.2021).